

Plan Zarządzania Obiektem Światowego Dziedzictwa UNESCO Puszcza Białowieska podpisany

19.6.2026 - | Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych

W piątek 19 czerwca minister klimatu i środowiska, Paulina Hennig-Kloska podpisała zaakceptowany przez Centrum Światowego Dziedzictwa UNESCO Plan Zarządzania Obiektem Światowego Dziedzictwa Puszcza Białowieska.

Puszcza Białowieska jest jednym z 1248 obiektów znajdujących się na prestiżowej Liście Obiektów Światowego Dziedzictwa UNESCO. Zaledwie 235 z nich to dobra przyrodnicze. Plan wyznacza kierunki ochrony tego obszaru na najbliższe 25 lat, spotkał się z pozytywną oceną ekspertów UNESCO i IUCN

- Zwiększamy z 37% do 96% powierzchnię terenu Puszczy Białowieskiej, na której będą zachodzić wyłącznie procesy naturalne - mówiła minister Hennig-Kloska. - Puszcza Białowieska jest klejnotem na skalę światową, jednym z największych zachowanych w tak dużym kawałku lasów pierwotnych - dodała.

Podsekretarz stanu, Główny Konserwator Przyrody Mikołaj Dorożala wskazywał, że Plan Zarządzania dla Puszczy Białowieskiej to także konkretne działania na rzecz zwiększania retencji wody, odtwarzania naturalnych procesów i ograniczania presji człowieka na najcenniejsze obszary.

- Musimy pamiętać, że środowisko przyrodnicze i kulturowe nieustannie się zmienia. UNESCO ujmuje tę obserwację jako jedną z podstawowych zasad zarządzania dziedzictwem - mówił prof. Michał Kleiber, przewodniczący Polskiego Komitetu ds. UNESCO - Zadaniem zarządcy nie jest zatrzymanie zmian, lecz takie ich ukierunkowanie, aby zachować wyjątkową, uniwersalną wartość miejsca - zaznaczył.

Podpisany Plan Zarządzania dla Obiektu Światowego Dziedzictwa UNESCO „Puszcza Białowieska” zostanie przekazany zarządcom obiektu, czyli Białowieskiemu Parkowi Narodowemu, Nadleśnictwu Białowieża, Nadleśnictwu Browsk i Nadleśnictwu Hajnówka. Zostanie także przekazany samorządom regionu Puszczy Białowieskiej, które są odpowiedzialne za strefę buforową Obiektu. Natomiast na 2027 planowana jest misja przedstawicieli UNESCO i IUCN do Puszczy Białowieskiej.

Najważniejsze założenia Planu Zarządzania:

- Plan Zarządzania Obiektu Światowego Dziedzictwa Puszcza Białowieska dotyczy polskiej części transgranicznego Obiektu Białowieża Forest i określa jego zasady ochrony do 2051 r.
- Plan to kompleksowe opracowanie składające się ze 184 stron i 11 załączników, przygotowane na podstawie szerokich analiz oraz konsultacji społecznych.
- Przyjęcie dokumentu oznacza realizację wieloletniego zobowiązania Polski wynikającego z wpisania całej Puszczy Białowieskiej na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO w 2014 r.
- W zakresie ochrony przyrody Puszczy Białowieskiej Plan Zarządzania jest spójny z przygotowanym Planem ochrony dla obszaru Natura 2000.
- Za pomocą Planu 96% powierzchni polskiej części Puszczy Białowieskiej zostanie oddane we władanie procesom naturalnym. Dotychczas było to tylko 37%.

- Na obszarze objętym ochroną wykluczona zostanie tradycyjnie rozumiana gospodarka leśna oraz polowania.
- Dokument wskazuje zagrożenia dla ekosystemu Puszczy Białowieskiej i proponuje działania służące zachowaniu jej unikatowej bioróżnorodności – Puszcza Białowieska to siedlisko tysięcy gatunków, w tym ponad 12 tys. bezkręgowców, 250 gatunków ptaków i 59 gatunków ssaków.
- Plan uwzględnia rekomendacje UNESCO i Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN).
- Zachowane zostają dotychczasowe zasady dostępu do Puszczy oraz uwzględnione potrzeby rozwojowe lokalnych społeczności i regionu.
- W 2027 r. planowana jest misja UNESCO do Puszczy Białowieskiej, która oceni postępy we wdrażaniu Planu.

<https://www.lasy.gov.pl/pl/informacje/aktualnosci/plan-zarzadzania-obiektom-swiatowego-dziedzictwa-unesco-puszcza-bialowieska-podpisany>